

čestné slovo, planá slova / slovíčka, čestný piónýrský

SLOVES **▣** **slíbit někomu – něco**

- dát někomu / si slovo
- **neuváženě** • slíbit někomu něco ve slabé chvíli / chvílce
- **slavnostně** • přisáhat / slíbit (někomu něčeho, svatosvatě někomu něčím, složit slib do rukou)
- slíbit někomu něco s lehkou myslí
- **závazně** • zavázat se někomu slovem (že...), dát někomu čestné slovo (na to / že...), slíbit někomu něco na rukou dáním
- **někomu lásku** • přisáhat někomu věčnou lásku, zadat (svě) srdce někomu
- **snatek** • dát někomu slovo
- **věrnost navždy** • slíbit někomu věrnost na život a na smrt
- **pomilovat o něčem** • zavázat se / si něčeho mlčením (že...)
- dát si slovo (s někým)

SLOVES **▣** **slíbovat**

- přisáhat na hotěj pupek
- **hodně nereálně** • mít tisíc řečí (ale...)
- **živě** • přisáhat
- **pevně** • zakládat se živým bohem (že...)
- **planě** • mít plnou hubu řeči
- **seřizně** • nemluvit do větru
- **někomu něco** • dávat / dělat někomu naději na něco
- **někomu** • **někomu** • **někomu** • svatosvatě někomu něčím, slobovat někomu věrnost na život a na smrt
- **někomu vše možné** • slíbovat někomu hory (a) doly / (někomu) modré z nebe
- **nadějí** • neřít v něm ještě poslední slovo

VĚTNĚ **▣** **slíbovat je snadné**

- Sliby chybí, n. Sliby sou / jsou chyby, • Sliby sou / jsou zadarmo, • Slíbit a dát je / jest dvojí.

VĚTNĚ **▣** **slíbovat nestačí**

- Slibu se nikdo nenají.

SLOVES **▣** **slitovat se** viz mít soucit

SLOVES **▣** **sloužit – někomu**

- dělat hejla někomu n. někomu očáska / poskoka / pucfleka / vocáska, dát / dávat / přinášet / přinést někomu něco až k hubě / pod nos, být / být k ně němu, být / být poskok něčeho
- **za teré zlosti** • být / být / stát se hromosvodem něčeho, dělat někomu hromosvod
- **nekriticky** • dělat někomu vlna
- **ve všem** • být (poslušným) nástrojem (v rukou) něčeho, být / být na péro, dělat (někomu) tajír (d)luka
- **potřebě** • být / být děvečka pro všechno
- **všem** • být / být k volnému / volnému použití něčeho navlastní uši

VĚTNĚ **▣** **slova nelze odvolat**

- Vytčené slovo nedohorníš.

VĚTNĚ **▣** **slova neopatrná lze zneužít**

- Vola za rohy, člověka za jazyky chytají.

VĚTNĚ **▣** **slova ovlivňují vznik věci**

- Na počátku bylo slovo.

VĚTNĚ **▣** **Slované jsou lidští**

- Národ tak považují za jediné jako nádobu lidství: a vždy, voláš-li Slovan, nechť se ti ozve člověk!

VĚTNĚ **▣** **Slované jsou si blízcí**

- Co jsi ty? „Čech.“ Co ty? „Rus.“ Co ty? „Srb.“ A ty? „Ját Polák jsem.“ Dítětky moje, svornosti! Nechte to, mluvte: „Slovan“.
- Slovan všude bratry má.

VĚTNĚ **▣** **Slované musejí spolupracovat**

- My Slované musíme držet dohromady.

SLOVES **▣** **sloužit něčemu**

- dát něčemu dohromady

~ **a upravit** • dát něco do kopy / kupy

• **s potí** • **zemi** • dostát něčemu do kupy

• **provizorně** • zpřelit to (nějak) (dohromady)

NESLOVES **▣** **sloužitost** viz též problém široce rozvětvený

NESLOVES **▣** **slouška** viz část

NESLOVES **▣** **sluch** viz též zvuk

• tenké uši, zaježí uši

VĚTNĚ **▣** **slunce prospívá zdraví**

- Kam nechodí slunce, tam chodí lékař.

VĚTNĚ **▣** **slunce svítí**

- Slunce praží / peče / se (do toho / něčeho) opírá.

PŘIROV **▣** **slušet**

- sluší mu to jak psovi uši

NESLOVES **▣** **slušnost** viz poctivost

NESLOVES **▣** **služba**

- v cizích službách, medvědí služba, služba medvědi, platné služby, věrné služby, žlutý anděl, služebný duch

VĚTNĚ **▣** **služba vojenská je tvrdá**

- Vojna pro jednoho vojáka, pro druhého chrt, pro třetího smrt.
- Vojna není (žádná) vojna.

VĚTNĚ **▣** **služte zakazníkovi!**

- Zakazník / náš zakazník, náš pán.

SLOVES **▣** **slyšet** (x **neslyšet**)

- **jemně velmi** • mít tenký sluch n. tenké / tenký uši
- **špatně** • mít tlusté / tlustý / zalehlé / zalehlý uši n. zalehlo v uších
- **něco často / pořád** • mít něco navlastní uši
- **něco osobně** • slyšet něco navlastní uši
- **něco jen zčásti** • zaslechnout

něco (jen) jediním uchem

• **hudbu** • mít hudební sluch

• **vyčítky stále** • mít něco pořádek před sebou

• **vytky stále** • mít něco (pořádek) na talíři / tapetě

NESLOVES **▣** **slza** viz pláč

PŘIROV **▣** **smát se** (x **plakat**) viz též usmívat se

• **hodně** • smát se jak blázen, smát se až se za boky / břicha chytal / popadal, smát se jak divý, smát se až se prohýbal

• **hloupě** • smát se jak Filip / Honza / Kuba na jelito, jak lctk / lctk

• **ne** • **příjemně**, **hlasitě** • řehtat se jak kůň, jak (drož-

• **ošklivě**, **pitvorně** • sklébít se jak opice

• **zvonivě** • smát se jak hrdlíčka

SLOVES **▣** **smát se** (x **být smutný**, **plakat**) viz též

být veselý, bavít se

• chytat / popadat se (smíchem / smích) za boky / břicho

• **plakat zároveň** • mít smích i pláč v jednom pytlí

• **hlučně** • řehtat / smát se na celé / celý / plně / plný kolo

• **hodně** • dusit se smíchem, mlátit / válet se (nad něčím / někým) smíchy, moct se smí-

• **chy potrat / rozsypat / puknout, ohýbat / otřásat / smíchy prasknout / umlácit / utlouct, moct**

• **prohýbat / tetelit se smíchem / smíchy, řvát smíchy, plácet se do stehem, moct se uchechtat**

• **hodně** • **nahlas** • smát se (něčemu) z plna hrdla

• **skrytě** • v duchu se smát

• **šťastně** • smát se od ucha k uchu

• **tajně** • smát se pod fousy / do hrsti / pod kůži

• **zešíroka** • mít hubu / pusy / ústa od ucha k uchu

• **zlomyslně** • smát se děbelsky

• **někomu** • bavít se na cizí / něčí konto / účet / utraty

SLOVES **▣** **smeknout**

- obnažit hlavu

SLOVES **▣** **směťovat k podstatě problému**

- jít na kořen věci

NESLOVES **▣** **směšnost** viz též smích

• dvorní blázen / šašek, ryřit smutné postavy

SLOVES **▣** **smět vstoupit**

- smět dál

NESLOVES **▣** **smích, úsměv** viz též humor, radost, směšnost

• **pusa / huba** od ucha k uchu, salva smíchu, ho-

• **mětský / homérický** smích, hurónský smích, s úsměvem na rtech, cukrový / cukerínový / sladký

• **úsměv, kyselý / trpký / hořký** úsměv, pohrdavý úsměv, široký úsměv, nespoutaná veselost

VĚTNĚ **▣** **smích je důležitý**

- Smích je kořen života.

NESLOVES **▣** **smír**

- po dobrém, v dobrém, na udobřenou, na usmířenou

PŘIROV **▣** **smířit se**

• brát to jak to je, spolknout něco jak nic, brát něco jak (železnou) nutnost, jak nutné zlo

SLOVES **▣** **smířit se** (x **nesmířit se**)

• **někým / někým** • sklonit před někým / někým

• **čelo**, smířit se s vědomím (že...), naučit se s něčím

• **žít** • **s něčím obtížně** • (těžko) přenést něco přes srdce

• **s něčím snadno** • (lehko) přenést něco přes srdce, brát / nést to / něco lehce

• **s nemožností něčeho** • pohřbit své sny (o něčem)

• **s údelem mlčutím** • dát / nechat se odbyt

• **s (e) (svým) osudem**, odevzdat se do vůle boží

• **se ztrátou něčeho** • dát / fíct něčemu / někomu (navždy) sbohem

• **s nepřijemným** • spolknout hořkou pilulku, považovat něco za nutné zlo, vybrat (si) / zvolit to menší zlo / ze dvou zel to menší

SLOVES **▣** **smířovat někoho**

- dělat někomu rychtáře

SLOVES **▣** **smířovat se s nepřijemným**

- volit to menší zlo / ze dvou zel to menší

VĚTNĚ **▣** **smíř se se ztrátou!**

- Dej tomu sbohem. n. Tomu dej sbohem! • Hra je hra.

VĚTNĚ **▣** **smíř se s hloupostí!**

- Blbý lidi, taky lidi.

VĚTNĚ **▣** **smilovna jsou přátelství**

- Clara pacta, boni amici. (Lat. Jasně smilovny, dobří přátelé.)

VĚTNĚ **▣** **smilovny jsou nespravedlivé**

- Smilovny jsou k tomu, aby je plnili slabší.

SLOVES **▣** **smiluvit něco** viz též dohodnout něco, domluvit něco

- dát něco do kopy / kupy

PŘIROV **▣** **smrdět** (x **vonět**) viz též být zakouřený

• smrdět jak čert, jak ďábel, jak hajzl, jak Herodes, smrdět to jak hovno, smrdět jak kanál, jak kanec, jak kozel, jak psí kšíry, jak leterát, srát jak lion,

• smrdí to jak bolavá noha, jak prase, jak rasny pytel, jak ras, jak tohot, být jak uzený, jak záprtek, je tam smradu jak v Cařihradu, jak když propelne dráteníka, jak ve starém hradu, je tu smrad /

vzduch že by v něm hůl stála, jak když se kozy prskají, je tu kour / smrad / vzduch že by se dal krájet, smrad jak v pekle, je to hustý jak hrachová polévka, smrad jak v prdeli, to je vůně jak když